

Kohalike elanike hinnang linna- ruumilistele muutustele ja sümboolne tõrjutus: vaatluse all on Põhja-Tallinn

Ingmar Pastak (Tartu Ülikool)

Anneli Kährik (Tartu Ülikool)

TARTU PLANEERIMISKONVERENTS

November 2, 2017

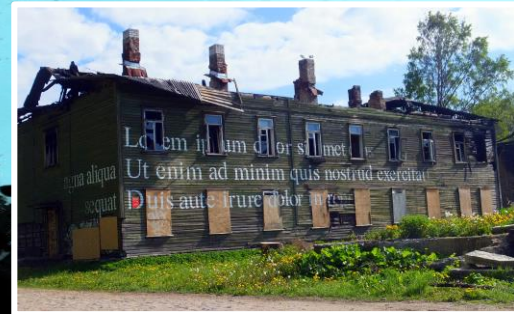
SISSEJUHATUS

1. Gentrifikatsioon kui deindustrialiseerimise pärand
2. Mis teeb Tallinna konteksti eriliseks?

(Vastus: 85% elamispindadest on eraomanike valduses)

Piltide autorid:
Martín Candela,
Eneli Kindsiko

1) SÜMBOOLNE TÕRJUTUS JA GENTRIFIKATSIOON

Füüsiline väljatõrjumine – madalama sissetulekuga elanike, näiteks töölisklassi väljakolimine (Marcuse, 1985; Newman and Wyly, 2006; jne)

Sümboolne tõrjutus – kohatunde või kodusena tunnetatud ruumi vähenemine (Davidson, 2009); ebaõigluse, viha, käegalöömise, väljatõrjumise surve tunnetamine kohapeale paigale jäädes (Atkinson, 2015)

NB! Sümboolsest tõrjutusest saame rääkida ka keskklassi kuuluvate elanike puhul. See ei ole ilmtingimata ainult vaesematele elanikekihtidele omane (Atkinson, 2015)

2) SOTSIAALSETE GRUPPIDE ERISTAMINE GENTRIFIKATSIOONIÜURINGUTES

LÄHENEMINE	IDENTIFITSEERIMINE PÕHINEB...	PÕHILISED SOTSIAALSED GRUPID	VÕTMEAUTORID
KLASS	Sissetulek Elukutse	Madalapalgalised Tööstustöölised Keskklassi professionaalid Loov klass?	Wilson, 1987 Harvey, 1989 Butler, 1997; 2003 Butler & Lees, 2006
PÄRITOLU	Rahvus Rass Kultuuriline taust Usk?	Etnilised vähemused Kohalikud elanikud	Charles, 2006 Cahill, 2007 Moore, 2009 Goetz, 2011
PIIRKONNAS ELAMISE STAAZ	Piirkonnas elatud aeg Kiindumus piirkonda	Pikaajalised elanikud Uustulnukad (sh pioneerid)	Sullivan, 2006 McGirr et al, 2015

3) LIIKUDES HÜPOTEESI POOLE...

LÄHENEMINE	IDENTIFITSEERIMINE PÕHINEB...	PÕHILISED SOTSIAALSED GRUPID	VÕTMEAUTORID
KLASS	Sissetulek Elukutse	Madalapalgalised Tööstustöölised Keskklassi professionaalid Loov klass?	Wilson, 1987 Harvey, 1989 Butler, 1997; 2003 Butler & Lees, 2006
RAHVUS	Rahvus Rass Kultuuriline taust Usk?	Etnilised vähemused Kohalikud elanikud	Charles, 2006 Cahill, 2007 Moore, 2009 Goetz, 2011
PIIRKONNAS ELAMISE STAAZ	Piirkonnas elatud aeg Kiindumus piirkonda	Pikaajalised elanikud Uustulnukad (sh pioneerid)	Sullivan, 2006 McGirr et al, 2015
ELUSTIIL	Ühised tegevused Ühised vaated Järgitavad trendid	Boheemlased? Hipsterid?	

4) UURIMISTÖÖ RAAMISTIK

Uurimismeetod:

1. Poolstruktureeritud kvalitatiivne intervjuu
2. Kvalitatiivne sisuanalüüs

Uurimisküsimused:

1. Milliseid sotsiaalseid gruppe on võimalik eristada Põhja-Tallinnas sarnaste elustiilide ja gentrifikatsiooni tunnetamise alusel?
2. Millised sotsiaalsed grupid tunnevad end olevat seotud käesolevate linnaruumiliste muutustega ja millised tunnevad end kõrvalejäetuna?

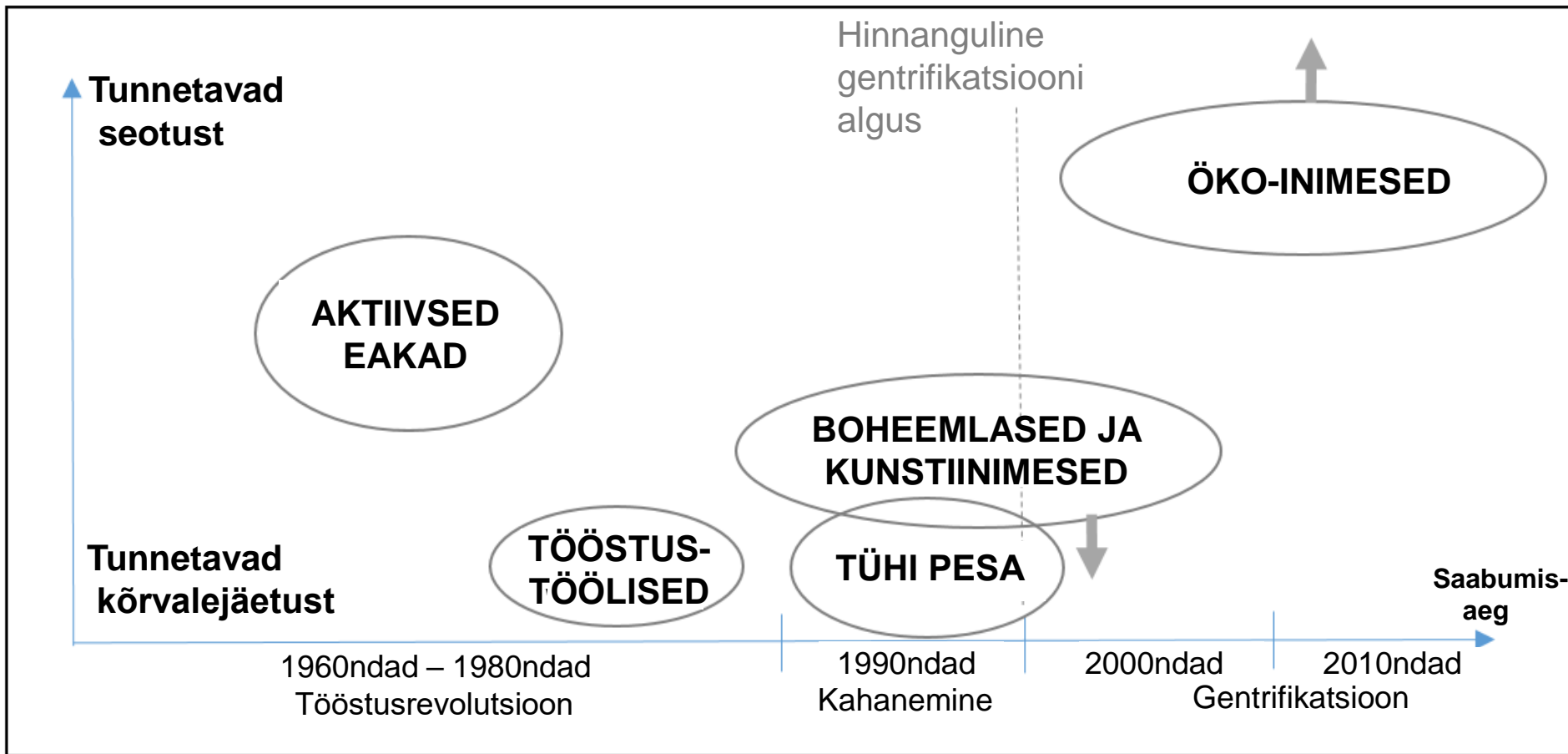
5) ESIALGSED ANALÜÜSI TULEMUSED

1. Milliseid sotsiaalseid gruppe on võimalik eristada sarnaste elustiilide ja gentrifikatsiooni tunnetamise alusel?

ELUSTIILIGRUPP	ÜHISED VAATED	ÜHISED TEGEVUSED
ÖKO-INIMESED (sh hipsterid)	Öko-elustiil Isetegemiskultuur (DIY) Peavoolutrendide poolt	- Kogukonnaüritused - Töötoad - Kirbuturud - Öko- ja nišipoodide külastamine
AKTIIVSED EAKAD	Nostalgiline vaade kohalikule elule Kogukonnaaktiivsus	- Eakate külastamine ja abistamine - Kogukonnaüritused, tee-õhtud, tantsurühmad, ekskursioonid ja reisirid
BOHEEMLASED JA KUNSTIINIMESED	Loominguline elustiil ja väljenduslaad Peavoolutrendide vastu	- Informaalsed kooskäimised - Töötoad - Näitused
TÜHI PESA (täiskasvanud lapsed)	„Gentrifikatsioon ei ole enam meie jaoks“.	<i>Tunnetavad väheseid kohti kodustena ja tunnistavad hääbuvat sots.võrgustikku</i>
TÖÖSTUSTÖÖLISED	Huvi puudumine linnaosa arengute vastu	Kohalike tööstusaja teenuste ja odavpoodide (Maxima) külastamine

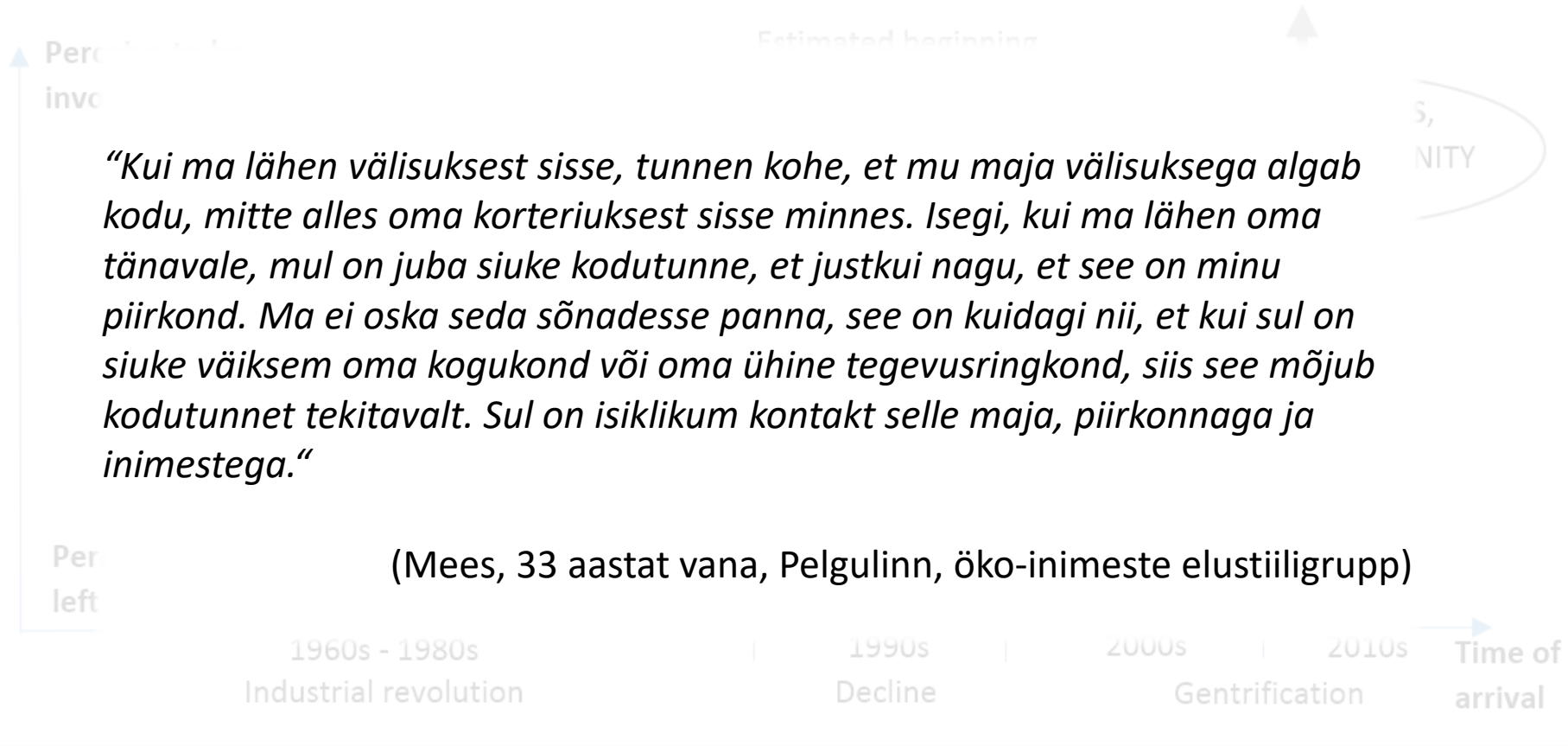
5) ESIALGSED ANALÜÜSI TULEMUSED

2. Millised sotsiaalsed grupid tunnevad end olevat seotud ja millised tunnevad end kõrvalejäetuna?

5) ESIALGSED ANALÜÜSI TULEMUSED

2. Millised sotsiaalsed grupid tunnevad end olevat seotud ja millised tunnevad end kõrvalejäetuna?

KOKKUVÕTE

1. Selgitamaks erinevate sotsiaalsete gruppide rolli gentrifikatsiooniprotsessis ja sümboolse tõrjutuse toimimist, on vaja „pehmemaid“ kriteeriumeid kui näiteks klass, rahvus ja vanus.
2. Rahvusvahelistumisega ja kaasaegse sotsiaalse meedia levikuga avaldavad globaalsed trendid üha rohkem mõju kohalikule arengule
3. Öko-elustiili viljelev sotsiaalne grupp avaldab kõige suuremat mõju Põhja-Tallinna arengus ning selle elustiili levik „toidab“ gentrifikatsiooni levikut

Mina tänan!

Ingmar Pastak

Doktorant ja nooremteadur

TÜ Rände- ja linna-uuringute keskus

Geograafia osakond

Tartu Ülikool

E-mail: ingmar.pastak@ut.ee

veeb: www.cmus.ut.ee

www.urbandivercities.eu